

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 17 Haziran 2026
Sayı : 19404

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

45739

Aşağıdaki sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın MURAT KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Mustafa ERDEM

Antalya Milletvekili

8 Mayıs 2026 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile, Antalya ili Aksu ilçesinde bulunan EXPO alanı ve çevresinde düzenlenecek Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Taraflar Konferansı'nın 31'inci Oturumu (COP31) kapsamında ihtiyaç duyulan otopark ve diğer altyapı imalatlarının gerçekleştirilmesi amacıyla bazı taşınmazların Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından acele kamulaştırılmasına karar verilmiştir. Kararda söz konusu kamulaştırmanın doğrudan COP31 hazırlıkları kapsamında gerçekleştirileceği açıkça belirtilmektedir.

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Taraflar Konferansları, iklim kriziyle mücadele, sürdürülebilir kalkınma, doğal kaynakların korunması ve çevresel etkilerin azaltılması hedefleri doğrultusunda gerçekleştirilen en önemli uluslararası platformlardan biridir. Bu nedenle konferans hazırlıkları kapsamında alınan tüm kararların da sürdürülebilir arazi kullanımı, çevresel koruma ve iklim politikalarıyla uyumlu olması beklenmektedir.

Ancak COP31 için otopark ve altyapı alanı oluşturulması amacıyla gerçekleştirilen acele kamulaştırma işlemlerinin tarım arazileri üzerindeki etkileri, alternatif alanların değerlendirilip değerlendirilmediği, çevresel etki analizlerinin yapıp yapılmadığı ve söz konusu uygulamaların Türkiye'nin iklim politikalarıyla ne ölçüde uyumlu olduğu konusunda kamuoyunda ciddi soru işaretleri bulunmaktadır.

İklim değişikliğiyle mücadele amacı taşıyan uluslararası bir zirvenin hazırlıkları kapsamında alınan arazi kullanım kararlarının çevresel etkilerinin, sürdürülebilirlik ilkelerine uygunluğunun ve Bakanlığın bu süreçteki sorumluluklarının açıklığa kavuşturulması bağlamında;

1. 8 Mayıs 2026 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile COP31 kapsamında ihtiyaç duyulan otopark ve diğer altyapı imalatlarının gerçekleştirilmesi amacıyla acele kamulaştırılmasına karar verilen taşınmazların toplam yüzölçümü ne kadardır?
2. Acele kamulaştırma kapsamına alınan taşınmazların ne kadarı tarım arazisi, ne kadarı doğal alan veya açık yeşil alan niteliği taşımaktadır?
3. Söz konusu kamulaştırma kararından önce Bakanlığınız tarafından çevresel etki, arazi kullanımı, ekosistem bütünlüğü ve sürdürülebilirlik açısından herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır? Sonuçları nelerdir?

4. COP31 kapsamında planlanan otopark ve altyapı imalatları için Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci işletilmiş midir? İşletilmemiş ise gerekçesi nedir?
5. Kamulaştırılan alanların kullanımına ilişkin olarak Bakanlığınız tarafından hazırlanmış çevresel etki raporu, sürdürülebilirlik değerlendirme veya karbon ayak izi analizi bulunmakta mıdır?
6. COP31 kapsamında otopark ve altyapı ihtiyacının karşılanması amacıyla mevcut yapılaşmış alanların, boş kamu arazilerinin veya farklı alternatiflerin değerlendirilip değerlendirilmediği konusunda Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Değerlendirildi ise neden bu alanlar tercih edilmemiştir?
7. İklim değişikliğiyle mücadele amacı taşıyan uluslararası bir zirve kapsamında yeni otopark alanları oluşturulmasının; sürdürülebilir ulaşım, arazi koruma ve iklim politikaları açısından uygun olduğu değerlendirilmekte midir?
8. COP31 hazırlıkları kapsamında alınan arazi kullanım kararlarının, Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı (NDC), İklim Kanunu hedefleri ve sürdürülebilir kalkınma politikalarıyla uyumuna ilişkin herhangi bir çalışma yapılmış mıdır? Detayları nelerdir?
9. Kamulaştırılan alanlarda gerçekleştirilecek uygulamaların toprak yapısı, su rejimi, biyolojik çeşitlilik ve ekosistem hizmetleri üzerindeki etkilerine ilişkin bilimsel bir inceleme yapılmış mıdır?
10. COP31 sonrasında otopark ve altyapı amacıyla kullanılacak alanların eski kullanım niteliğine döndürülmesine yönelik bir rehabilitasyon, restorasyon veya yeniden doğal hale getirme planı bulunmakta mıdır?
11. Acele kamulaştırma kararı alınmadan önce ilgili belediyelerin, meslek odalarının, çevre örgütlerinin, ziraat odalarının ve bölge halkının görüşleri alınmış mıdır?
12. Bakanlığınız, iklim değişikliğiyle mücadele amacı taşıyan bir organizasyon kapsamında gerçekleştirilen kamulaştırma ve arazi kullanım kararlarının kamuoyunda yarattığı çevresel kaygıları haklı bulmakta mıdır? Bu kaygıların giderilmesi amacıyla hangi adımlar atılacaktır?
13. COP31 hazırlıkları kapsamında yapılacak tüm yatırımların çevresel etkilerine ilişkin raporlar kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
14. Bakanlığınız, COP31 organizasyonunun hazırlık sürecinin ve gerçekleştirilecek tüm fiziki müdahalelerin "net çevresel etki" bakımından değerlendirilmesini sağlayacak bağımsız bir izleme ve denetim mekanizması kurmayı planlamakta mıdır?
15. EXPO 2016 Antalya alanının yapımı ve bugüne kadar işletilmesi için merkezi yönetim, bağlı kuruluşlar ve kamu kurumları tarafından yapılan toplam kamu harcaması ne kadardır?
16. EXPO Antalya alanı planlanırken öngörülen otopark ve ulaşım altyapısının COP31 için yetersiz kaldığına ilişkin herhangi bir teknik rapor veya ihtiyaç analizi bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa bu yetersizliğin sebepleri nelerdir?
17. COP31 kapsamında ihtiyaç duyulan otopark ve altyapı yatırımları için acele kamulaştırmaya konu alanların tercih edilmesinin gerekçesi nedir? Mevcut kamu arazileri, mevcut otopark alanları veya alternatif ulaşım çözümleri değerlendirilmiş midir?
18. COP31 kapsamında gerçekleştirilecek otopark ve altyapı yatırımlarının toplam maliyeti ne kadar olacaktır?
19. COP31 sonrasında acele kamulaştırılan alanlar ile bu kapsamda yapılacak otopark ve altyapı yatırımlarının kullanımına ilişkin hazırlanmış bir plan bulunmakta mıdır? Bu alanların herhangi bir kişi, şirket veya özel işletmeye tahsis edilmesi, kiralanması ya da işletme hakkının devredilmesi öngörülmekte midir?

20. EXPO Antalya alanının son beş yıldaki kullanım durumu nedir? COP31 sonrasında alanın kalıcı olarak değerlendirilmesine yönelik planlar nelerdir?